

กลุ่มสร้างคุณภาพ

การบริหารในหน่วยงานทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานธุรกิจอุตสาหกรรม หรือ หน่วยงานรัฐกิจกิจกรรม เป้าหมายที่สำคัญอันหนึ่งก็คือ เรื่องของคุณภาพ การที่จะไปได้ดีในที่มีคุณภาพต้องเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ ทั้งในด้านราคา บริการ และประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งที่ต้องมีการควบคุมคุณภาพ ตามหลักการบริหารที่ต้องการความดูม คุณภาพเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกฝ่าย ในหน่วยงาน จะต้องจัดตั้งเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพของงาน โดยใช้เทคนิคต่างๆ เทคนิคหนึ่งชื่อน่าสนใจได้แก่ เทคนิคกลุ่มสร้างคุณภาพ (Quality Control Circles) หรือที่เรียกว่า ศึกษา หรือคิล (QC Circles) ล้วนอยู่ว่า QCC. เนื่องจากเป็นภาษาไทยให้ความหมายกันได้ตรงกับของอังกฤษคือ "กลุ่มสร้างคุณภาพ" ทั้งนี้เพราจะกลุ่มตั้งกล่าว ประกอบกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างคุณภาพของโรงงาน กลุ่มสร้างคุณภาพนี้ มีลักษณะการรวมกันเป็นกลุ่มประกอบด้วยสามารถเข้าร่วมได้ ๕-๘ คน อยู่ในสถานที่ทำงานเดียวกัน มีหัวหน้าหรือสมาชิกที่ได้ขอเข้ามาทำหน้าที่ผู้นำกลุ่ม กลุ่มต่างๆ เหล่านี้จะจัดทำกิจกรรม เพื่อการแก้ปัญหาเรื่องคุณภาพ กระบวนการผลิตและเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงาน

กลุ่มสร้างคุณภาพ มีวัตถุประสงค์จากการพัฒนาแนวคิดในการควบคุมคุณภาพ ซึ่งมาจากแนวทางอุดมคุณของประเพณีทางตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ระบบเริ่มแรกในสหราชอาณาจักร ให้มีการควบคุมคุณภาพโดยวิธีการทางสถิติ (Statistical Quality Control), มีการเน้นในเรื่องของการตรวจสอบ (inspection) เป็นส่วนใหญ่ ต่อมาญี่ปุ่นได้รับหลักการนี้เข้ามาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยดร.เดมิง (Dr. Deming) จากสหราชอาณาจักร เป็นผู้มาสอนให้ ระยะแรกๆ ประเทศญี่ปุ่นได้รับผลกระทบจากการควบคุมคุณภาพโดยวิธีการทางสถิติ เช่นมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อไหร่ได้ประมาณ ๔-๕ ปี ปรากฏว่าคุณภาพดีขึ้น ตั้งแต่แรกๆ ไม่ได้เป็นผลลัพธ์ที่ต้องการในโรงงาน

ลัมพันธ์ หรือการสูญเสียในการตรวจสอบ ทำให้เกิดเป็นญี่ปุ่นจึงคิดปรับปรุงระบบ การควบคุมคุณภาพใหม่ ซึ่งในขณะนั้นทางตะวันตกเอง ก็มีการปรับเปลี่ยนการควบคุมคุณภาพกันใหม่ เป็นระบบเป็นปัจจุบันคุณภาพเบ็ดเตล็ด (Total Quality Control (TQC)) โดยเน้นการตรวจสอบทุกขั้นตอนภายในกระบวนการ ประเทศญี่ปุ่นได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นระบบ TQC บ้าง ปรากฏว่าหลังจากที่ใช้ระบบ TQC แล้ว การควบคุมจะไร้ค่า ๆ ก็ตื้นๆ แต่ยังไม่เต็มที่ควร ญี่ปุ่นจึงปรับปรุงจากของสหราชอาณาจักรมา ให้ดีขึ้นมา โดยต้องยกว่า การควบคุมคุณภาพทั้งหมดเป็นการร่วมมือกันของทุกคน ทุกคน ทุกระดับ ทุกด้าน ภายในบริษัท ซึ่งเรียกชื่อระบบนี้ว่า ระบบควบคุมคุณภาพทั่วทั้งบริษัท (Company Wide Quality Control (CWQC))

การควบคุมระบบ TQC นี้ พัฒนามาจากกระบวนการควบคุมคุณภาพทางสถิติ (SQC) ซึ่งเป็นการเก็บตัวอย่างมาสังเคราะห์ วัดคุณสมบัติต่างๆ แล้วนำตัวเลขข้อมูลจากการวัดมาคำนวณ และประเมินผลตามหลักสถิติ แล้วเปรียบเทียบกับข้อกำหนด (specification) หรือมาตรฐาน (standard) เพื่อที่จะให้ทราบว่าก่อให้เกิดตัวอย่างมาสังเคราะห์เป็นที่ยอมรับหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ตัวอย่างนี้มีคุณภาพดีหรือไม่ การควบคุมตามหลักสถิตินี้ เป็นการเก็บตัวอย่างมาสังเคราะห์แล้วจึงปิดกัมทุ่น การผลิตให้เรียบร้อยแล้วเพียงแค่ตัวอย่างมาสังเคราะห์ที่ได้รับมาสังเคราะห์นั้น ที่ต้องกระบวนการผลิตหนึ่งไปบังเอิญจะกระบวนการหนึ่ง ซึ่งเมื่อพิมพ์ว่าคุณภาพไม่ดี ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานในโรงงาน ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขหรือทำซ้ำใหม่ลั้น หรืออาจจำเป็นไปขายลดราคา เป็นผลลัพธ์ที่ด้อยคุณภาพ หรือไม่ก็ทำลายทิ้งไป เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงทำให้เกิดการสูญเสียของผู้ผลิตที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด และสูญเสียตัวอย่างที่ต้องมีมาตรวจสอบ หากน้ำหนัก น้ำหนักต้องเป็นผลลัพธ์ที่ต้องการในโรงงาน ตัวอย่างที่น้ำหนัก

ซึ่งได้มีการปรับปรุง นาเป็นระบบ การควบคุมคุณภาพแบบ เป้าอัตราก (TQC) ที่เป็นการรวมกิจกรรมหลากหลายเพื่อให้ ความคุณคุณภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ อาจเป็นการตรวจสอบ (inspection) การทดสอบ (test) การพิสูจน์ (proof) การตรวจสอบคุณภาพ (quality examination) และ การประกันคุณภาพ (quality assurance) เป็นต้น ส่วนการควบคุมคุณภาพแบบ TQC นั้นเป็นระบบ การควบคุมคุณภาพของประเทศไทยที่พัฒนามาจาก SQC และ TQC ของสหรัฐอเมริกา โดยเชื่อว่าคุณภาพนั้นต้อง มาจากทุกคนในบริษัท และเป้าหมายสุดท้ายของกิจกรรม ควบคุมคุณภาพ จะต้องลดการควบคุมคุณภาพในขนาดเล็กลง ทั้งนี้ เพราะว่า ถ้าหากผลิตภัณฑ์แล้วขึ้นได้รับการผลิต อย่างถูกต้อง และปราศจากข้อมูลที่ดีแล้ว แต่คุณภาพด้านของ กระบวนการผลิต แฟลกคอลด์สามารถพัฒนาให้กับมัน ใจ ได้ว่า ผลผลิตที่สำเร็จออกมานั้นถูกพัฒนาโดยกระบวนการผลิต ย่อมจะต้องมีคุณภาพที่ถูกต้องด้วย แนวความคิดดังกล่าวได้ รับความสนใจจากพนักงานบริษัทเป็นอย่างมาก จึงมีการ รวมตัวกันเป็นกลุ่มเรียกว่า กลุ่มสร้างคุณภาพ (Quality Control Circles)

หลักการพื้นฐานของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ คือ ทุกคนนี้ล้วนร่วมมือในการปรับปรุงและพัฒนาห่วงโซ่อุปทานของ ตนหรือองค์กรในส่วนที่เกี่ยวข้อง เครื่องพินิจความเป็น บัญชีด้วยกัน แสดงความพยายาม และตั้งใจพยายาม สามารถตัดสินใจสิ่งสุ่มของทุกคนออกมายัง ใช้ริบบันนิฟัน งานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ใช้ริบบันนิฟัน งานตามขั้นตอนที่เรียกว่า วงจรเดมิง (Deming Cycle) ซึ่งให้ชื่อเป็นเกียรติคนชื่อของผู้เชี่ยวชาญ Dr.W.E. Deming ซึ่งมี ๔ ขั้นตอนดังนี้

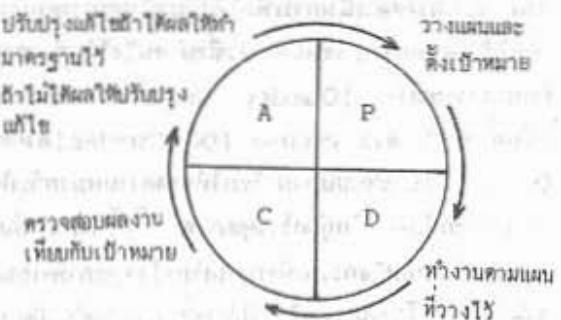
๑. วางแผนแก้ปัญหา (Plan) =P
๒. ลงมือแก้ปัญหาตามแผนที่ได้ทางไว้ (Do) =D

๓. ตรวจสอบหาติ่งจากแก้ปัญหาแล้ว (Check) =C

๔. นำไปปฏิบัติจริง (Action) =A

วงจร PDCA นี้เป็นวงจรที่ใช้ควบคุมการทำงานให้ อยู่ในระดับปกติสม่ำเสมอ และใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ การผลิตให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิม ในทางตรงกันข้าม หาก ประวัติว่า เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วไม่ได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องมีการแก้ไขใหม่ แล้วลงมือแก้ปัญหาตามแผน ใหม่ เสร็จแล้วตรวจสอบผลอีก ถ้าังไม่ได้ตามเป้าหมายก็ จะต้องกลับไปวางแผนใหม่อีก เป็นเช่นนี้เรื่อยไปดังนี้ จวาก

วงจรเดมิง (Deming Cycle)

ด้วยการใช้งาน PDCA เดินทางไปทำงาน

P = กำหนดเวลาออกจากบ้านเพื่อให้ถึงที่ท้า งานเวลา ๔.๐๐ น.

D = ออกจากบ้าน ๔.๐๐ น. แต่ร้อนเกิน หนักขึ้นไปได้

C = ถึงที่ท้าร้านสายไปหาน้ำที่

A = แก้ไขเวลาออกจากบ้านใหม่ เป็นเวลา ๖.๘๙ น. ดี๊ด๊าเร็วๆขึ้น

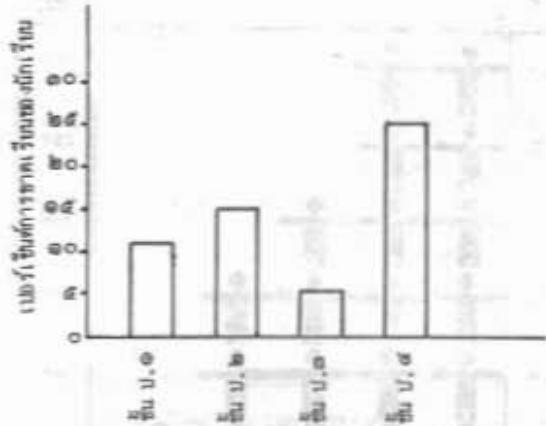
เครื่องมือที่ใช้ในการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ มี หลากหลายทั้งหลักสถิติเบื้องต้น และตัวชี้เกณฑ์ เกณฑ์ที่ สำคัญและใช้กันมากมี ๔ อย่าง นางคนเรียกว่า เทคนิค ๔ ประการ มีดังนี้

๑. ตารางตรวจสอบ (check sheet) คือ ตารางบันทึกความเปลี่ยนแปลงข้อมูลประจำเดือน ๆ ตามสภาพที่ จะต้องบันทึกและเป็น สถิติประกอบการพิจารณา เพื่อแก้ไข ปัญหา

ตารางบันทึกการขาดเรียนของนักเรียน

ชั้น	วันที่	จำนวน %							
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	รวม %
ปีชุดเมืองที่ ๑/๑	๑๐/๑๐	๑๐๐	๘๙	๘๘	๘๘	๘๘	๘๘	-	๘๘
" " ๑/๑๕	๘๙	๘๙	-	๘๘	๘๘	๘๘	๘๘	-	๘๘
ปีชุดเมืองที่ ๒/๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
" " ๒/๑๕	๑	๑	-	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ปีชุดเมืองที่ ๓/๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	-	๑	๑
" " ๓/๑๕	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวม		๑๐๐	๙๙	๙๘	๙๘	๙๘	๙๘	-	๙๘

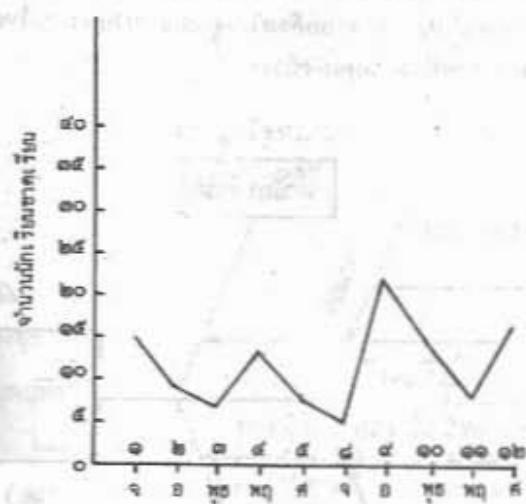
๒.๖ กราฟวงกลม (circle graph)

กราฟแท่งแสดงการขาดเรียนของนักเรียนขึ้นประมวลศึกษาในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ประจำเดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๖๔

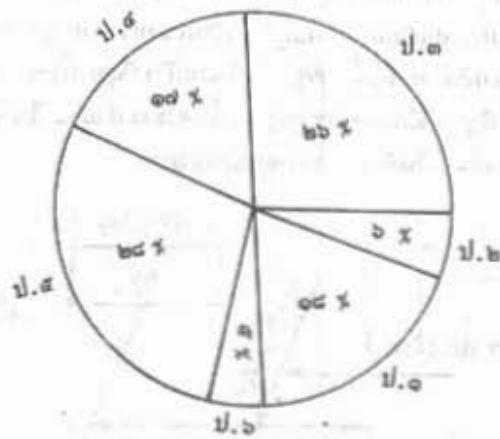
๒. กราฟ และแผนภูมิควบคุม (graph and control chart) เป็นภาพที่มีความเป็นอยู่ประวัติ จ่าย แยกการเข้าใจ และ เบรียบเทียน เพื่อใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการทางด้านคุณภาพเพื่อหาสิ่งใดคือปัจจัย และ ใช้เบรียบเทียนผลก่อนและแก้ปัญหา อาจเป็นกราฟให้ใน ๔ ลักษณะ คือ

๒.๑ กราฟเส้น (Line Graph)

กราฟแสดงการหยุดเรียนของนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่ง ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔

๒.๒ กราฟวงกลม (Circle Graph)

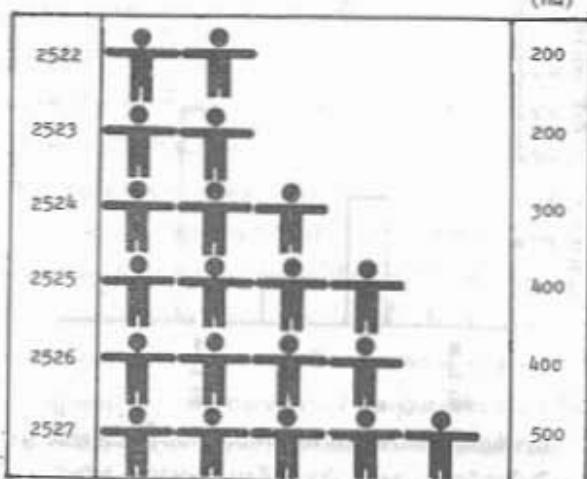

กราฟวงกลมแสดงเปอร์เซ็นต์ การขาดเรียนของนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งประจำเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔

๒.๔ กราฟรูปภาพ (pictorial graph)

จำนวน น.ร.
(คน)

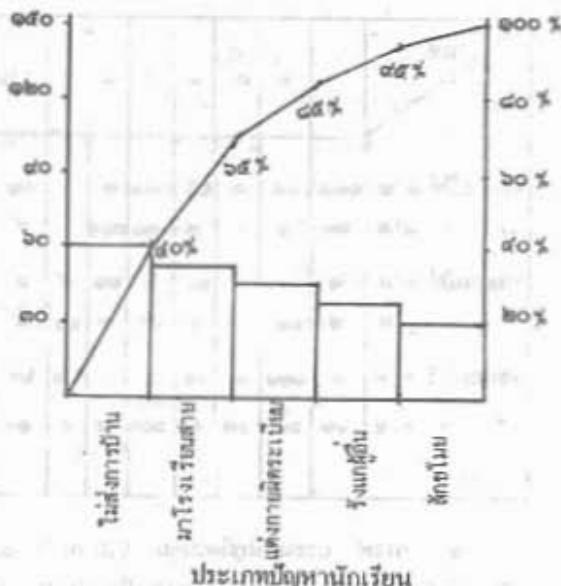
ปี พ.ศ.

กราฟรูปภาพแสดงจำนวนนักเรียน ทั้งหมดในโรงเรียน แห่งหนึ่ง ของแต่ละปี

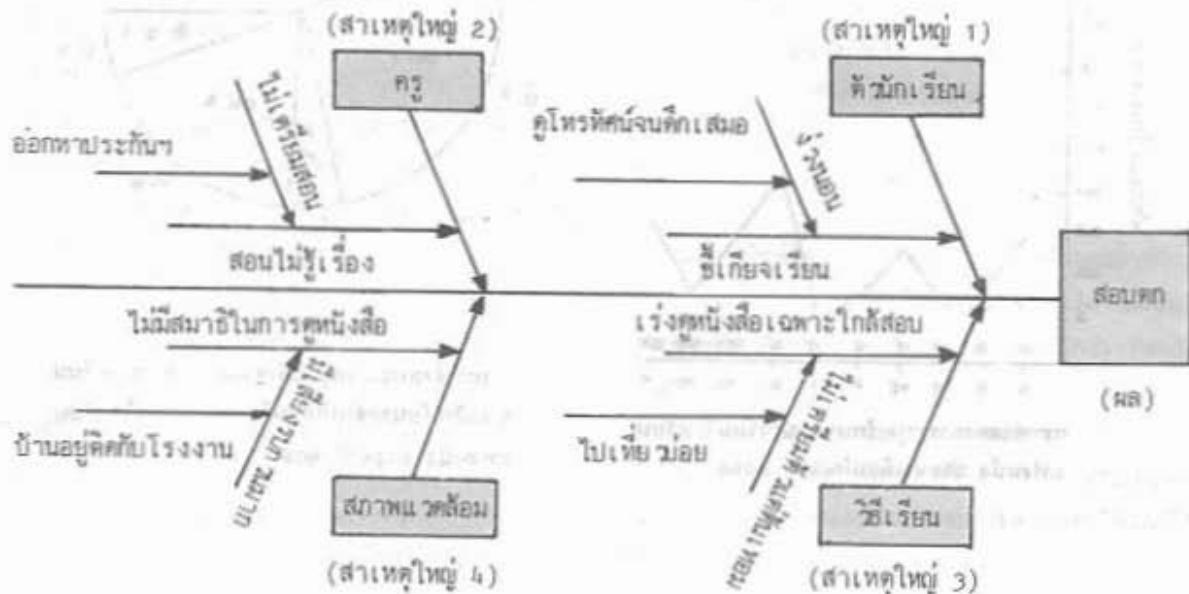
๑. แผนภูมิพาราโล (Pareto diagram) คือ กราฟแท่งที่เรียงกันตามลำดับ จากความตื้นถูกไปสู่ความตื้น ท่ามกลาง เดิมเรียงจากซ้ายไปขวา และมีกราฟเส้นแสดง ความตื้นจะ สนับสนุน แผนภูมิให้เป็นแนวทางช่วยในการพิจารณาเลือกหัวข้อที่สำคัญ เพื่อที่จะแยกปัญหาน้ำท่วม ก่อน คือ ปัญหาที่มีความตื้นจะสูงสุดนั้นควรจะน้ำมากกว่าก่อน น้ำท่วมอื่น เป็นต้น รายละเอียดดังภาพ

ตัวอย่างแผนภูมิพาราโลแสดงปัญหาน้ำท่วมทั่วๆ ของนักเรียน

ประเภทปัญหานักเรียน

๒. แผนผัง因果 (cause and effect diagram) หรือแผนผังแสดงเหตุผล เป็นการระบุสาเหตุของปัญหา แล้วนำตัวปัญหานามเขียนเป็น หัวปลากาด สาเหตุของปัญหานามเป็นก้างปลา จากก้างใหญ่สุด แตกแขนงของก้ามเป็น ก้างบ่อขากลางไม้เรือฯ ก้างใหญ่คือ สาเหตุใหญ่ ก้างบ่อขากลางไม้เรือฯ ก้างใหญ่คือ สาเหตุใหญ่ ก้างบ่อขากลางไม้เรือฯ ในสาเหตุใหญ่ที่มีน้ำ ตัวอย่างดังแผนผังข้างล่างนี้

a. การจำแนกข้อมูล (stratification) เป็นการแยกข้อมูลออกเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของข้อมูล เครื่องมือนี้มักใช้ในขั้นตอนการตัดสินใจทาง และการตัดหน้าสถานที่เพื่อเลือก เอกสารนี้ควรจะห่ออย่างระมัดระวัง

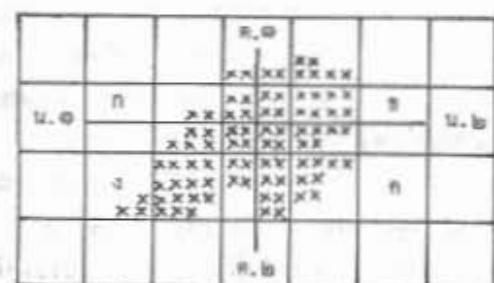
๔.๑ จำแนกตามภาระด้านรั้น

ภาระด้านรั้น	จำนวน น.ร.ล.	บาทละหักหันต์
ประจำปีที่ ๑	๖	๘๕.๐๔
- " ๒	๙	๗.๑๖
- " ๓	๕	๑๙.๔๙
- " ๔	๔	๒๐.๔๙
- " ๕	๑๐	๘๕.๒๙
- " ๖	๔	๒๐.๔๙
รวม	๓๖	๗๐๐.๐๐

๔.๒ จำแนกตามลักษณะการค่า

ลักษณะการค่า	จำนวน น.ร.ล.	บาทต่อค่า
ล่าป่วย	๑๖๕	๑๙.๑๐
ลากิจ	๑๙๔	๑๙๕.๙๐
รวม	๓๖๙	๗๐๐

b. แผนภาพการกระจาย (scatter diagram) เป็นแผนภาพแสดงถึงการกระจาย เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูล

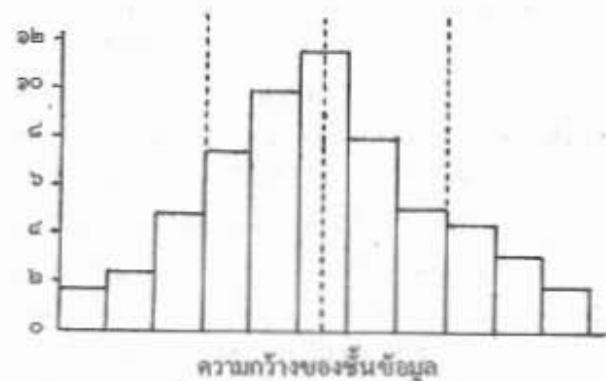
การบีบีนเพื่อบรรลุความสัมพันธ์ได้ดังนี้ ด้าวต่ำๆ ในช่องแสดงว่า

๐ + ก มากกว่า ๐ + ๑ คุณสมบัติของหัวหงส์มีความสัมพันธ์ทางลบ

๐ + ก น้อยกว่า ๐ + ๑ คุณสมบัติของหัวหงส์มีความสัมพันธ์ทางบวก

๐ + ก ปะน้ำพ ๐ + ๑ คุณสมบัติของหัวหงส์ไม่มีความสัมพันธ์กัน

c. สต็อกแกรม (histogram) เป็นแผนผังกราฟแท่งแสดงการกระจายคุณสมบัติ โดยพื้นที่และความถี่ เพื่อใช้ตรวจสอบลักษณะของการกระจาย ว่ามีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดให้หรือไม่ เพียงใด สต็อกแกรมนี้ใช้ในขั้นตอนการตัดหน้าบุหรี่ฯ คือ เปรียบเทียบมาตรฐานในการทำงานกับวิธีการที่ทำอยู่จริงๆ และบังใช้ในขั้นตอนการตรวจสอบผลเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพ ทั้งก่อนและหลังการแก้ไขปรับปรุง

นอกจากนี้ การที่ก่อกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพซึ่งใช้เทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การประชุมกลุ่ม การศึกษาเรียน การร่วมมือและสนับสนุนงาน

อย่างไรก็ตาม เครื่องมือ และ เทคนิคในการที่ก่อกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพนี้ มีใช้ได้จริงให้ครบถ้วนทุกอย่างในการที่ก่อกรรมหนึ่งๆ ความจริงแล้วกิจกรรมเหล่านี้จะต้องใช้เครื่องมือ และ เทคนิคคู่กันไป ตามความ

เนมานะสัน เกเร่อเมียบังออยบ่ย ใช้ปีอย ใช่น ผู้สร้างปลา
แผนภูมิพาราได และ หลักสถิติเบื้องต้น ส่วนเทคนิคที่ใช้
มาก็ให้แก่ เทคนิคการระดมสมอง เทคนิคการท่องร้าน
เป็นเชิง และเทคนิคการท่องชุมกอุ่น เป็นต้น

สำหรับการนำ กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเข้ามาใช้ใน
ประเทศไทยนั้น แนวคิดนี้ได้เริ่มเข้ามาในพ.ศ. ๒๕๐๘

โดยริบกิจในงานงานอุดหนากรรรมก่อน ที่มาได้เพิ่ง
ขยายเข้าไปในวงการธุรกิจ และรัฐวิสาหกิจ ในปีอุบัติเหตุ
ให้เป็นที่สนใจของหน่วยราชการต่างๆ อิทธิพลอย่างแพร่ รวม
ทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภายใต้กระทรวงศึกษา-
ธิการ ในหน่วยงานหลากหลายหน่วยงานของ กพม. ใน
มหาวิทยาลัย และแม้กระทั่งในโรงเรียนเอกชน

กิจนา บีรีศิลลก